

Poznámky k určování snůšek ojojživelníků ČR

Jaromír Maštera

AOPK ČR, středisko Havlíčkův Brod

listopad 2008

(aktualizace 2013)

Autor většiny fotografií: Jaromír Maštera, 2006-2008

Obecné poznámky na úvod

čerstvější snůšky = větší pravděpodobnost správného určení (snůšky některých druhů jdou poznat ještě i dlouho po naklazení – např. skokan štíhlý)

Pozn: v této prezentaci jsou vesměs popisovány snůšky čerstvé, krátce po naklazení

čeho si všímat? – pomůcky pro určení...

- ▶ období nálezu
- ▶ místo/ biotop nálezu

S čím lze snůšky obojživelníků zaměnit? – když už ne druhy mezi sebou...

snůšky ryb - okoun

snůšky měkkýšů - plovatky

snůšky váček – lesklíce?

čolek velký, čolek dunajský, čolek dravý

- vajíčka jednobarevná
- žlutavo-bílá / zelenavo-bílá
- velikost až 2 mm, s obalem až 5 mm

čolek horský, čolek obecný, čolek hranatý, čolek karpatský

- vajíčka dvoubarevná
- horní polovina nejčastěji hnědá / spodní světle hnědá, béžová
- velikost až 1,5 mm, s obalem až 4 mm (ale spíš menší)

kuňka obecná

- vajíčka hnědo-bílá, později celá hnědá
- do 40 vajíček ve snůšce
- velikost až 2 mm, s obalem až 8 mm

kuňka žlutobřichá

- podobně jako kuňka obecná
- často obalené bahnem a nárosty, hroznovitého tvaru

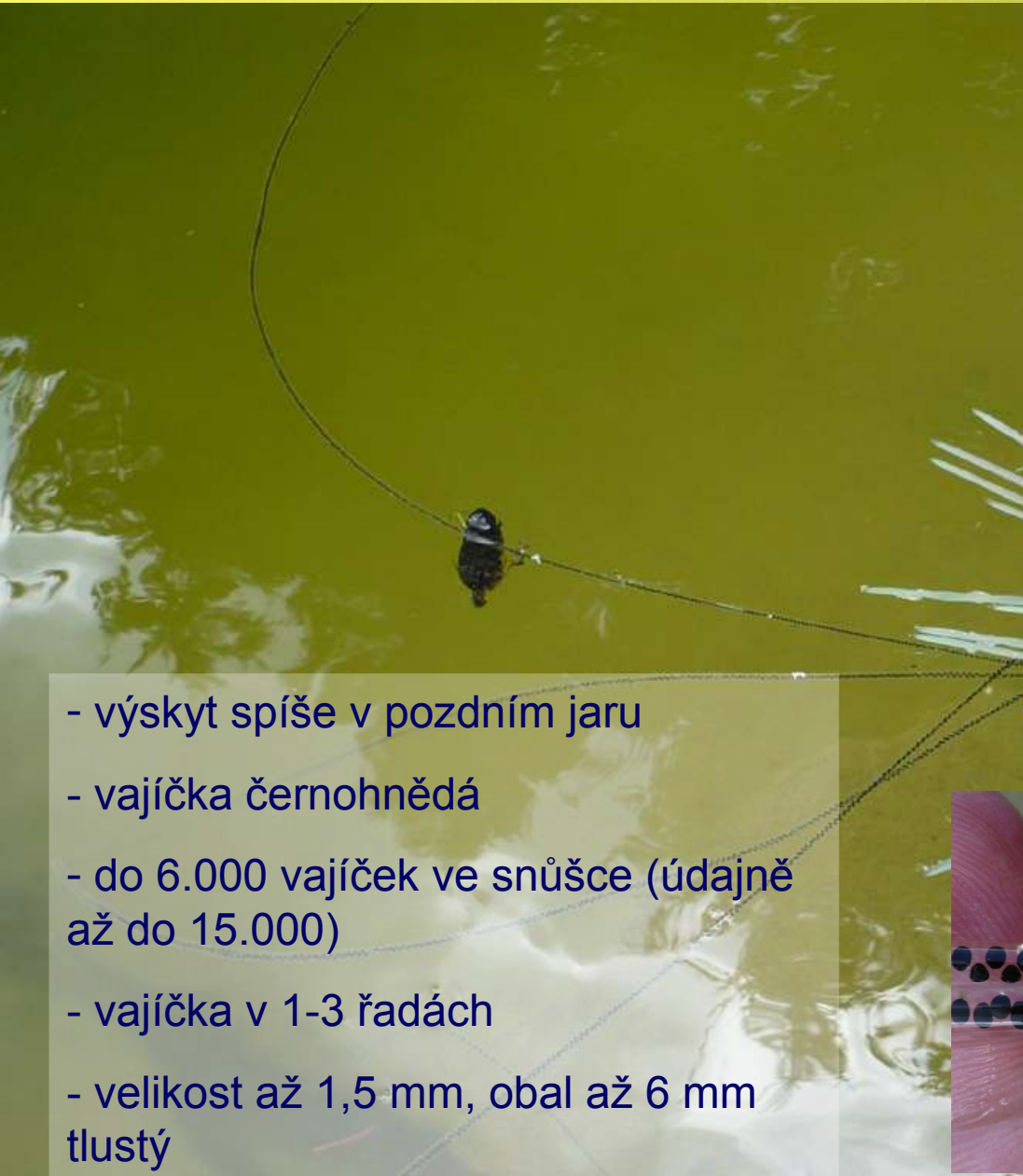

ropucha obecná

- výskyt brzo zjara
- vajíčka černá / černoohnědá
- až 8.000 vajíček ve snůšce
- vajíčka obvykle ve 2-4 řadách
- velikost až 2 mm, obal až 8 mm tlustý

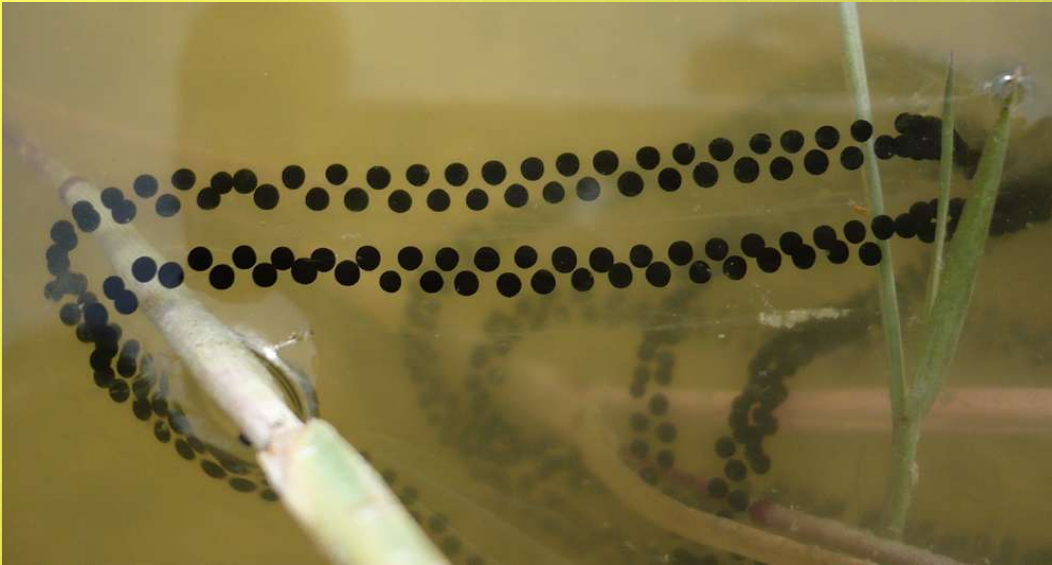
ropucha zelená

- výskyt spíše v pozdním jaru
- vajíčka černohnědá
- do 6.000 vajíček ve snůšce (údajně až do 15.000)
- vajíčka v 1-3 řadách
- velikost až 1,5 mm, obal až 6 mm tlustý

ropucha krátkonohá

- výskyt v pozdním jaru
- vajíčka černá / černohnědá
- až 4.000 vajíček ve snůšce
- vajíčka v 1-2 řadách
- velikost až 1,7 mm, obal až 6 mm tlustý

blatnice skvrnitá

- provazec až 100 cm dlouhý a 2 cm tlustý (často se rozpadá na menší kousky)
- až 7.000 vajíček ve snůšce, obvykle méně – do 3.000
- horní polovina vajíček tmavě hnědá až šedohnědá; spodní polovina světlejší
- velikost až 1,5 mm, obal až 6 mm tlustý

rosnička zelená

- nepravidelné shluky vajíček (výjimečně kulovité) cca velikosti vlašského ořechu

- vajíčka hodně světlá (bílá/žlutobílá), horní polovina hnědá

- max. 100 vajíček ve snůšce (spíš méně)

- velikost až 2 mm, s obalem až 4 mm

- rosolovité obaly vajíček nejsou pevné a tuhé (ani shluky nejsou pevné), jak je to často chybně na kresbách v publikacích

zelení skokani

- větší nepravidelné snůšky (shluky vajíček), uchycené na vegetaci pod hladinou, jednotlivě i ve shlucích
- vajíčka výrazně dvoubarevná; horní polovina hnědá, spodní žlutavá/ bělavá
- velikost až 2 mm, s obalem až 8 mm
- často jen několik desítek vajíček ve snůsce, max. cca 1.000
- rosolovité obaly vajíček stejně jako u rosničky nejsou pevné (ani celé snůšky), ale měkké a řídké

rosnička

vs.

zelení skokani

max. velikost vlašského oříšku

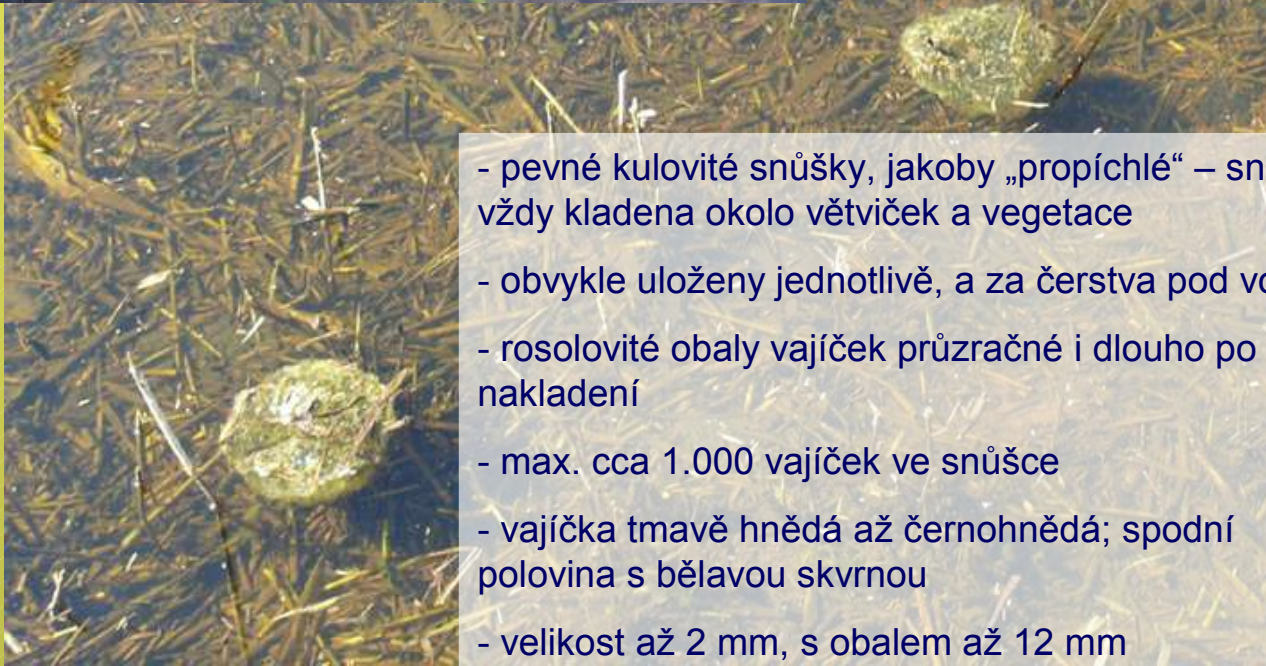
snůška přichycená (obalená)
obvykle okolo lodyhy nebo listu

většinou cca velikosti pěsti, často
ale i menší

snůška přichycená obvykle jen k
okraji lodyhy nebo listu

skokan štíhlý

- pevné kulovité snůšky, jakoby „propíchlé“ – snůška vždy kladena okolo větviček a vegetace
- obvykle uloženy jednotlivě, a za čerstva pod vodou
- rosolovité obaly vajíček průzračné i dlouho po naklazení
- max. cca 1.000 vajíček ve snůšce
- vajíčka tmavě hnědá až černohnědá; spodní polovina s bělavou skvrnou
- velikost až 2 mm, s obalem až 12 mm

skokan ostronosý

- pevné snůšky, spíše nepravidelného tvaru (někdy kulovité)

- uloženy jak jednotlivě, tak i ve větších shlucích, uchycené pod hladinou i v úrovni hladiny

- jednotlivé snůšky vždy uchyceny svým okrajem k vegetaci

- rosolovité obaly vajíček jsou výrazně průzračné, a to i dlouho po naklazení

- max. cca 1000 vajíček ve snůšce, spíše méně

- vajíčka tmavě hnědá až černohnědá; spodní polovina s bělavou skvrnou

- velikost až 2 mm, s obalem až 8 mm

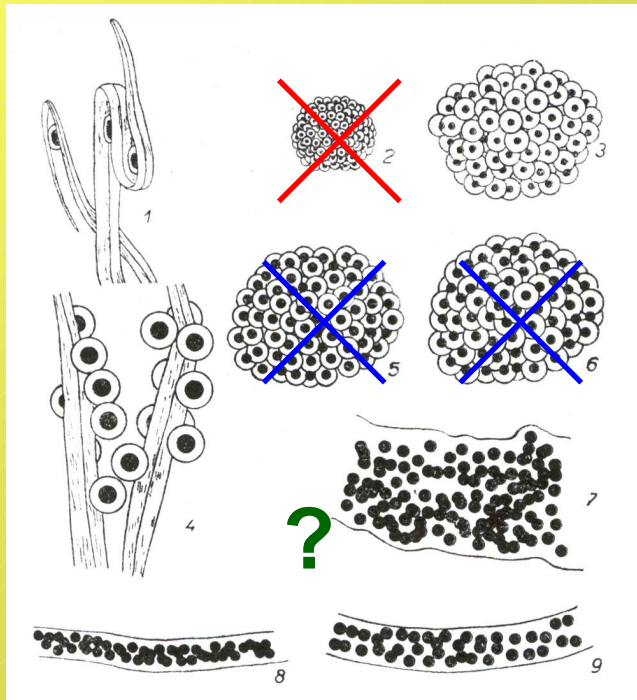

skokan hnědý

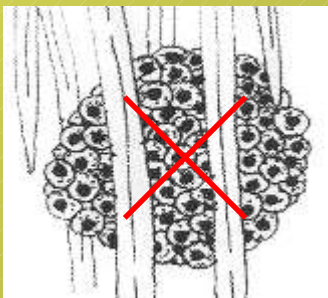

- pevné snůšky nepravidelného tvaru
- obvykle uloženy ve velkých shlucích v úrovni hladiny na mělčiny, výjimečně jednotlivě (časté je rozplavování z místa nakladení po hladině)
- snůšky nebývají k ničemu uchycené, jsou obvykle uloženy volně (uchycené jsou často k sobě navzájem)
- rosolovité obaly vajíček jsou průzračné jen krátce po nakladení, poměrně rychle získávají typický mléčný zákal
- max. cca 2000 vajíček ve snůšce
- vajíčka tmavě hnědá až černohnědá; spodní polovina s bělavou skvrnou
- velikost až 3 mm, s obalem až 10 mm

Publikační omyly...

Baruš et al. 1992

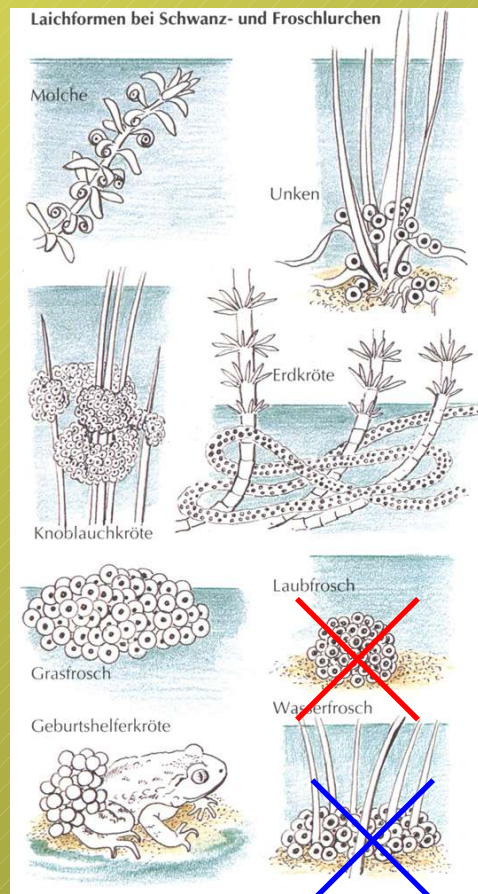

Nečas et al. 1997

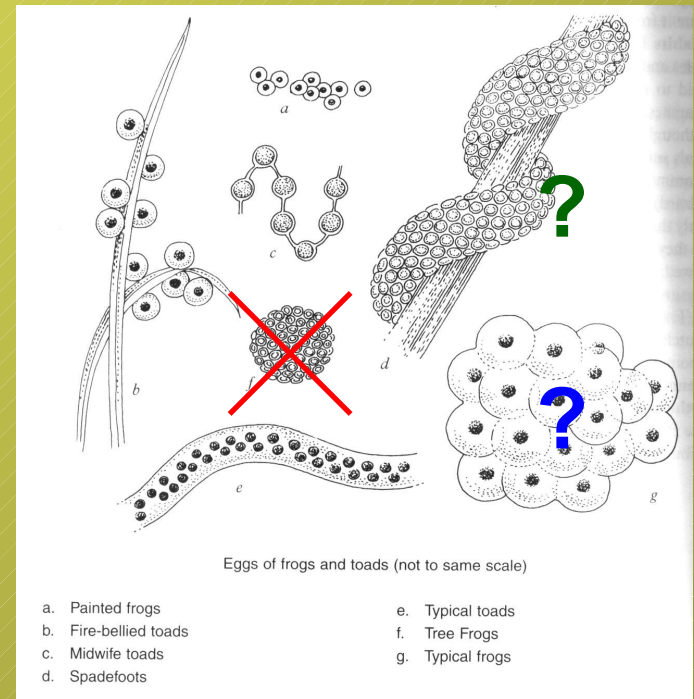
- rosnička

- zelení skokani

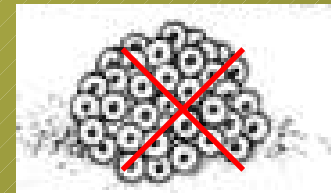
- blatnice

Gruber 2002

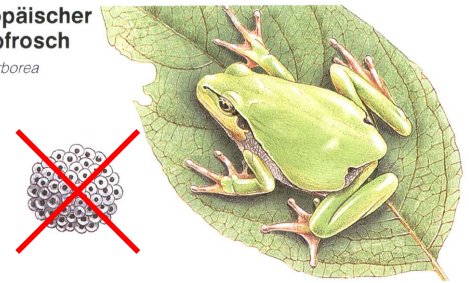

Arnold 2002

Berninghausen 2001

Europäischer Laubfrosch
Hyla arborea

Blab & Vogel 2002